

Filosofian olympialaisissa

Suomalainen opiskelija Sarri Nironen voitti ai-noana kultaa toukokuussa Helsingissä järjestetyissä filosofian tiedeolympialaisissa. Osallistujia oli 150 ja osallistuvia maita 22, aina Japanista ja Intiasta Argentiinaan. Kisat järjestetään Filosofisten Seurojen Maailman Liiton (FISP) sekä UNESCO:n aktiivisesti tukemina. Suomalaista filosofian harjoitusta edustaa FISP:n johtokunnassa Helsingin yliopiston kansleri Ilkka Niiniluoto, joka oli samalla Filosofian olympialaiset Helsingissä järjestäneen kansallisen järjestelytoimikunnan puheenjohtaja. Toimikunta oli valinnut tapahtuman teemaksi ”Kulttuuriperintö ja aika”.

Ainoa kultamitali olympialaisten esseekilpailussa myönnettiin siis Sarri Niroselle. Hopeamitalit saivat Petar Penev Bulgariasta ja Eliza Tymianska Puolasta, pronssimitalit Kristina Kashfullina Venäjältä ja Luiza Pasca Romaniasta. Lisäksi palkittiin kunniamaininnalla Ayse Dilek Turkista, Huyn-kuy Kim Etelä-Koreasta sekä Pietari Kupiainen ja Patrick Muijunen Suomesta.

Tapahtuman kulttuuriohjelma oli läheisesti yhteydessä UNESCO:n maailmanperintöhankkeeseen. Tämä yhteys on molemminpuolisesti hedelmällinen: filosofia on itse osa maailman keskeistä kulttuuriperintöä, ja ’maailmanperinnön’ hahmottaminen ja arviointi edellyttää filosofista lähestymistapaa. Siksi olympialaisiin osallistuneiden ja Helsingin kulttuurikohteita filosofin silmien tutkineiden opiskelijoiden töiden purku alkoi Museoviraston kannatuksella Suomen kansallismuseossa ja päättyi

maailmanperintökohteeseen Suomenlinnassa.

Olympiavieraille järjesti vieraanvaraisen vastaanoton Helsingin kaupunki. Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri isännöi tapahtumaa, jossa Helsingin ja Suomen kulttuurin erityispiirteistä kertoi professori Matti Klinge. UNESCO:n filosofijaoston tuen ilmaisi Ferial Ait-Ouyahia.

Sekä filosofian olympialaisiin osallistuneet opiskelijat että opettajat osallistuivat aktiivisesti filosofiin keskusteluihin ajan ja ajallisuuden luonteesta. Näistä osa järjestettiin Helsingin yliopiston filosofian laitoksella, jossa isäntänä oli professori Thomas Wallgren.

Vapaamuotoisempaa tutustumista suomalaiseen kulttuuriin ja luontoon edusti illanvietto Rastilan kartanossa, jonka virallisen ohjelman aloitti pääministeri Paavo Lipponen pohdiskelemalla filosofian suhdetta politiikkaan. Tästä jatkoi lennokkaasti FISP:iä edustanut professori Dermot Moran. Yllättävän moni olympialaisvieras otti haasteen vastaan, osallistui filosofien jalkapallo-otteluun ja perehtyi omakohtaisesti niin suomalaisen saunaan kuin viileään meriveenteenkin.

Olympialaisiin osallistuvien opiskelijoiden kirjoittaessa kilpailuesseitään opettajat kävivät aktiivista keskustelua Tieteiden talolla filosofian opettamisen traditioista. FISP-edustaja, professori Gerhard Seel analysoi laajalti filosofisten esseiden arviointia.

Esseiden arviointiprosessi oli kaksivaiheinen. Ensimmäisessä osallistuvien delegaatioiden opettajajä-

senistä koostuva kansainvälinen jury luki kilpailuesseet ja valitsi mielestään parhaat lopullisen valinnan tekeväälle ohjauskomitealle, jossa vahvin edustus oli FISP:llä. Komitean toimintaa johti FISP:n presidentti, professori William McBride. Kilpailupaineistaan vapautuneet opiskelijat osallistuivat filosofiseen työpajaan, joka tarjosi ihanteellisen haasteen filosofisille väittelyille.

Jäähäväisillan tapahtumassa Suomenlinnassa tähtitieteen professori Tapani Markkanen, Suomen UNESCO-toimikunnan puheenjohtaja, esitelmöi UNESCO:n roolista tulevaisuuden maailmassa. Pöydissä käytyä aktiivista keskustelua innoittivat myös professorit Heta Gylling ja Timo Airaksinen. Mitälit ja kunniamaininnat jakoivat Helsingin yliopiston tiedemuseossa kansleri Niiniluoto ja professori McBride.

Helsingin Filosofian olympiakisat olivat ensimmäiset lajissaan myös siinä, että ne ovat jatkaneet elämänsä verkossa. Kansallisen järjestelytoimikunnan puolesta kiitämme Opetusministeriötä, jota ilman koko tapahtumaa ei olisi voitu järjestää. Erityisen lämpimät kiitokset monille vapaaehtoisille suomalaisille opettajille ja opiskelijoille, jotka loivat Helsingin IPO-tapahtumalle sen vieraanvaraisen ja filosofisesti innoittavan hengen.

Kiitos myös Opetushallitukselle ja muille sponsoreille arvokkaasta tuesta.

*Juha Savolainen &
Rebecca Cingi*